

Premievaststelling Vrijwillige verzekeringen 2020

Premies voor de Ziektewet, WW, WAO en WIA

Inhoudsopgave

1. Belangrijkste ontwikkelingen	1
1.1. Algemeen	1
1.2. Het verzekerdenbestand	1
2. Premies	3
2.1. Algemeen	3
2.2. Premie Ziektewet	3
2.3. Premie WW	4
2.4. Premie WAO/WIA	4
Bijlage I Financieel overzicht vrijwillige verzekeringen	5
Colofon	6

1. Belangrijkste ontwikkelingen

1.1. Algemeen

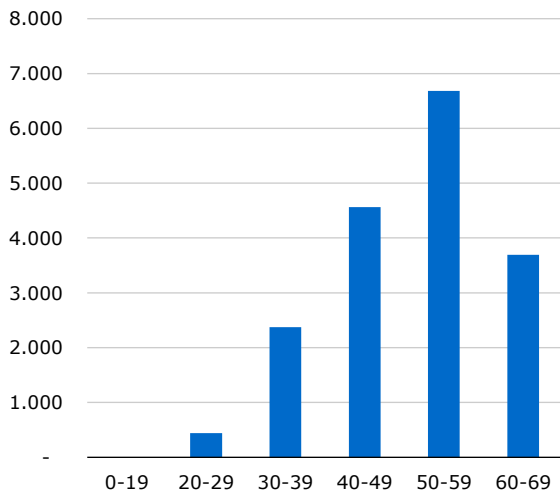
Werknemers zijn verplicht verzekerd voor de werknemersverzekeringen. Zelfstandigen, personen die tijdelijk niet werken, ontwikkelingswerkers en alfahulpen¹ hebben de mogelijkheid om zich bij UWV vrijwillig te verzekeren voor de Ziektewet, WW, WAO en WIA of een combinatie hiervan. De aanmeldtermijn voor een vrijwillige verzekering bij UWV bedraagt maximaal 13 weken na beëindiging van een verplichte werknemersverzekering. Dit is de voornaamste reden dat van het totaal aantal zelfstandigen slechts circa 2% vrijwillig verzekerd is bij UWV voor de Ziektewet, de WAO/WIA en/of de WW. Per 1 januari 2019 zijn er 18.200 vrijwillige verzekerden bij UWV. Men heeft uiteraard altijd de mogelijkheid een Ziektewet/WIA verzekering af te sluiten bij een private verzekeraar.

Voor de premieberekening bepalen we de verwachte lasten en het verwacht verzekerd bedrag in 2020. Daarnaast wordt er gerekend met het indexeringspercentage van 1,10% per 1 januari 2020 en zijn voor de ramingen de realisaties tot en met september 2019 gebruikt. De premies worden kostendekkend bepaald en zijn voor de WW, WAO en WIA gemaximeerd aan de verplichte premiepercentages van de werknemersverzekeringen.

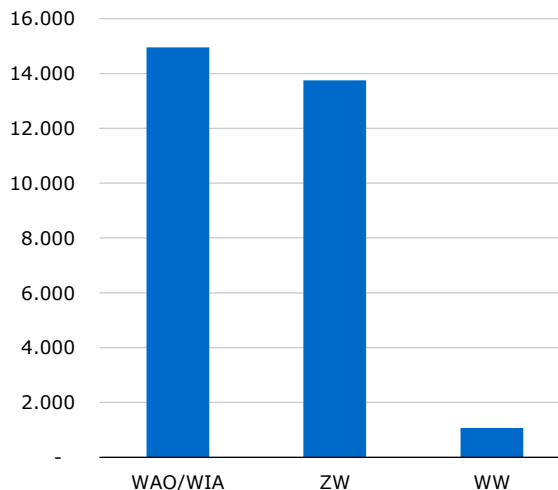
1.2. Het verzekerdenbestand

Per 1 januari 2019 heeft UWV ongeveer 18.200 vrijwillig verzekerden. De grootste groep vrijwillig verzekerden bij UWV bevindt zich in de leeftijdscohorten 40-49 en 50-59 en de meeste verzekerden zijn verzekerd voor de WAO/WIA en/of Ziektewet. Als persoon kan je je verzekeren voor meerdere wetten, vandaar dat de som van de aantallen in figuur 1.2. hoger ligt dan het totaal aantal vrijwillig verzekerden.

Figuur 1.1. Aantal vrijwillig verzekerden per leeftijdscohort

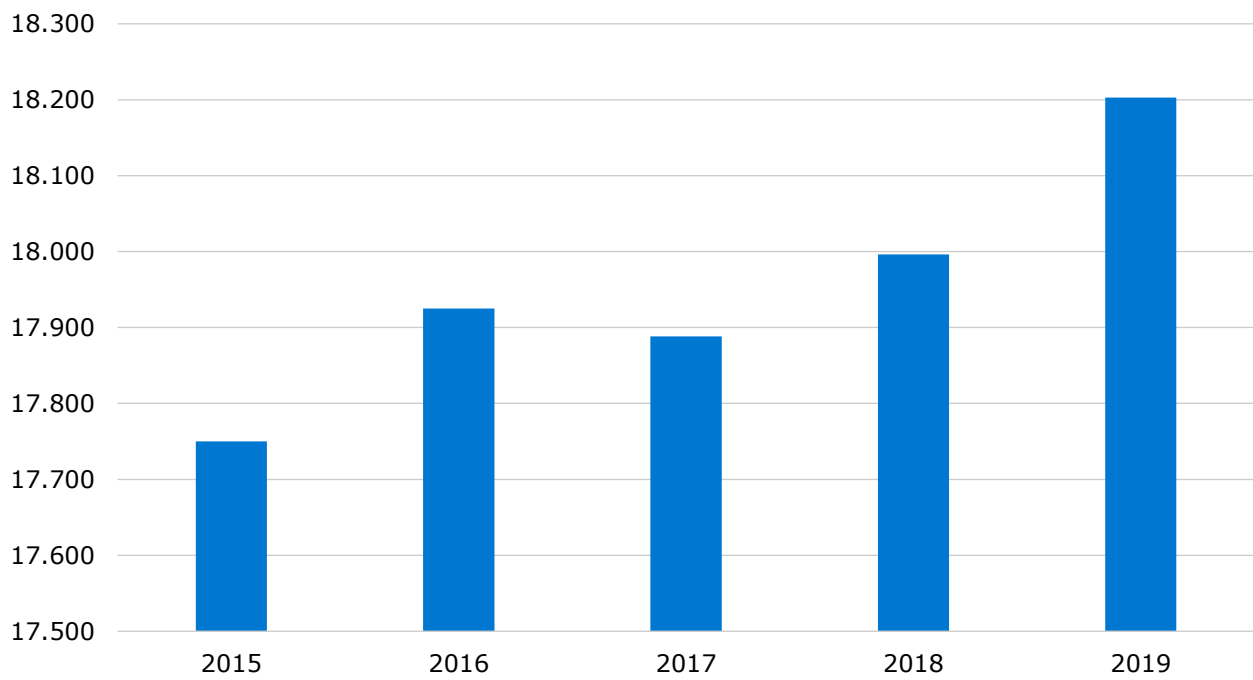
Figuur 1.2. Aantal vrijwillig verzekerden per wet

¹ Alfahulpen zijn huishoudelijke hulpen die minder dan 4 dagen voor 1 opdrachtgever werken.

Figuur 1.3 laat zien dat het aantal vrijwillig verzekerden bij UWV vanaf 2015 weer langzaam toeneemt.

Figuur 1.3 Aantal vrijwillig verzekerden 2015 – 2019

2. Premies

2.1. Algemeen

UWV stelt jaarlijks de premies voor de vrijwillige verzekeringen vast. In de Wfsv is opgenomen dat voor de WW, WAO en WIA geldt dat de premie niet hoger mag zijn dan het door het ministerie van SZW landelijk vastgestelde wettelijke premiepercentage. De Ziektewet kent geen landelijk vastgesteld wettelijk percentage en wordt daarom op kostendekkend niveau vastgesteld.

In tabel 2.1 staan de vastgestelde premies voor de vrijwillige verzekeringen Ziektewet, WW, WAO en WIA voor het premiejaren 2016-2020.

Voor de premieberekening bepalen we de verwachte lasten en het verwacht verzekerd bedrag in 2020.

Tabel 2.1. Premiespercentages vrijwillige verzekeringen 2016-2020

Premiepercentages	2016	2017	2018	2019	2020
Ziektewet					
Landelijk	9,30	9,20	9,00	8,25	8,25
Alfahulpen	8,25	7,95	7,80	7,40	7,40
WW	1,40	1,55	1,60	1,80	1,85
WAO	5,88	6,16	6,27	6,46	6,77
WIA	6,61	6,92	7,04	7,23	7,53

2.2. Premie Ziektewet

De vrijwillige verzekering Ziektewet kent 2 premies, namelijk een uniform landelijke premie en een premie voor degenen die ingezet worden voor het verlenen van huishoudelijke hulp, met hun eigen verzekeringsvoorwaarden (alfahulpen). UWV bepaalt het kostendekkend premiepercentage op basis van de raming van de totale lasten en het verwacht verzekerd bedrag in 2020².

De formule voor de kostendekkende premie Ziektewet ziet er als volgt uit:

$$\text{De kostendekkende Ziektewet premie} = \frac{\text{Verwachte totale lasten Ziektewet}}{\text{Verwacht verzekerd bedrag Ziektewet}}$$

Het aantal vrijwillig verzekerden voor de Ziektewet is ongeveer 13.800. In 2019 neemt het aantal uitkeringsjaren en de gemiddelde jaaruitkering toe³. Voor 2020 wordt een verdere stijging van het aantal uitkeringsjaren en de gemiddelde jaaruitkering verwacht.

Dit heeft tot resultaat dat de uitkeringslasten voor 2020 stijgen vergeleken met de uitkeringslasten van 2019. De raming van de totale lasten komt voor 2020 uit op € 32 miljoen, waarvan € 28 miljoen uitkeringslasten, € 2 miljoen voor uitvoeringskosten en € 2 miljoen Zvw kosten.

De ontwikkeling van het verzekerd bedrag laat over de afgelopen jaren een stijgende trend zien. Op basis van deze ontwikkeling stijgt het geraamd verzekerd bedrag voor 2020 naar € 385 miljoen.

Het kostendekkende premiepercentage voor 2020 is op basis van deze ramingen berekend op 8,25%. De premie blijft constant ten opzichte van de premie van de Ziektewet 2019. Bij de Ziektewet is er geen wettelijke maximering van toepassing.

² Vrijwillige verzekerden mogen zelf hun dagloon (verzekerd bedrag) kiezen tot het maximum dagloon.

³ De bedragen genoemd voor 2019 zijn gebaseerd op 9 maanden realisatie en betreffen hierom deels ramingen.

Alfahulp betalen een lagere premie van 7,40%, omdat ze de eerste 6 weken geen recht hebben op een ziekte-uitkering.

2.3. Premie WW

Bij de vrijwillige verzekering WW gaat het om een relatief gering aantal verzekerden en niet meer dan enkele tientallen uitkeringen⁴. Het volume in uitkeringsjaren neemt onder andere af aan de hand van de economische ontwikkeling. Daarnaast verwachten we dat de gemiddelde jaaruitkering zal stabiliseren op het niveau van 2019. De raming van de totale lasten voor de WW 2020 bedraagt € 0,8 miljoen, waarvan € 0,7 miljoen uitkeringslasten en € 0,1 miljoen voor uitvoerings- en Zvw kosten.

De ontwikkeling van het verzekerd bedrag laat over de afgelopen jaren een dalende trend zien. Op basis van deze ontwikkeling daalt het geraamd verzekerd bedrag voor 2020 naar € 43 miljoen.

De verwachte kostendekkende premie voor 2020 is 1,85%. Voor 2020 geldt een wettelijke maximumpremie van 7,94% voor de WW. Aangezien de kostendekkende premie lager is dan de wettelijke maximumpremie wordt de WW-premie van de vrijwillige verzekering vastgesteld op 1,85%.

De stijging van het premiepercentage in 2020 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het lagere verzekerd bedrag in 2020.

2.4. Premie WAO/WIA

Het aantal vrijwillig verzekerden voor de WAO/WIA is ongeveer 15.000. De totale lasten voor de WAO/WIA zijn voor 2020 geraamd op € 46 miljoen, waarvan € 40 miljoen uitkeringslasten voor de WAO/WIA, € 3 miljoen uitvoeringskosten en € 3 miljoen Zvw kosten.

De ontwikkeling van het verzekerd bedrag laat over de afgelopen jaren een stijgende trend zien. Op basis van deze ontwikkeling stijgt het geraamd verzekerde bedrag van de WAO/WIA voor 2020 naar € 445 miljoen.

De kostendekkende premie vrijwillige verzekering voor de WAO/WIA komt in 2020 uit op 10,23%.

De WIA-premie voor vrijwillig verzekerden mag volgens de wet niet hoger gesteld worden dan som van de basispremie WAO/WIA van 6,77% en het percentage Whk WGA van 0,76%. Het premiepercentage voor de WIA in 2020 wordt hierdoor op 7,53% vastgesteld. De WIA-premie voor vrijwillig verzekerden is daarmee 0,30%-punt hoger dan het percentage voor 2019. Deze stijging wordt veroorzaakt door de toename van de basispremie WAO/WIA met 0,31%-punt (2019: 6,46%), die door het ministerie van SZW wordt vastgesteld en een afname van het premiepercentage voor de Whk WGA met 0,01%-punt.

Ook de WAO-premie voor vrijwillig verzekerden mag volgens de wet niet hoger gesteld worden dan de basispremie WAO/WIA voor verplicht verzekerden. De premie voor verplicht verzekerden bedraagt 6,77% voor 2020. Het gaat bij deze verzekeringsvorm om een beperkt aantal personen, dat nog op basis van de WAO verzekerd kan zijn. De WAO-premie voor vrijwillig verzekerden is 0,31%-punt hoger dan het percentage voor 2019. Oorzaak hiervoor is de stijging van de basispremie WAO/WIA.

De baten van de premies WAO/WIA voor 2020 worden geraamd op € 34 miljoen. De raming van de totale lasten komt voor 2020 uit op € 46 miljoen. Dit betekent een tekort van € 12 miljoen dat door het Aof wordt gefinancierd.

De stijging van de premie in de afgelopen jaren voor de vrijwillige verzekering WAO en WIA wordt, omdat ze niet kostendekkend kunnen worden vastgesteld, volledig bepaald door de wettelijk vastgestelde premie voor de WAO en Werkhervattingskas onderdeel WGA. Omdat deze premies de afgelopen jaren continue zijn gestegen leidde dit de afgelopen jaren ook tot een stijging van premies voor de vrijwillige verzekering voor de WAO en WIA.

⁴ Bijvoorbeeld ontwikkelingswerkers.

Bijlage I Financieel overzicht vrijwillige verzekeringen

Tabel I.1. Financieel overzicht vrijwillige verzekeringen

Bedragen x € 1 miljoen

	2016	2017	2018	2019	2020
Baten					
Premiebaten	60	61	63	63	66
WAO/WIA	27	28	30	31	34
Ziektewet	32	32	32	31	32
WW	1	1	1	1	1
Totale baten	60	61	63	63	66
Lasten					
Uitkeringslasten	59	56	64	66	69
WAO/WIA	31	29	37	38	40
Ziektewet	27	26	27	27	28
WW	1	1	1	1	1
ZVW	4	4	4	5	5
Uitvoeringskosten	4	4	4	5	5
Totale lasten	67	64	73	75	78
Saldo	-6	-3	-10	-12	-12

Colofon

Uitgave

UWV

Financieel Economische Zaken

Afdeling Planning, Control en Analyse

Postadres

Postbus 58285

1040 HG Amsterdam

Inlichtingen

Fondsenbeheer@uwv.nl

Auteurs

Rogier Scheepers

Emiel Zegers

Aan deze nota werkten mee

Saskia Mangoendinomo

Neander Nijman

Volg ons

Disclaimer

Alles uit deze uitgave mag worden overgenomen, echter uitsluitend met bronvermelding.

UWV © 2019

De kennispublicaties van UWV hebben betrekking op vier gebieden. Deze kennen een eigen kleurcodering. Zo kunt u snel zien op welk gebied een publicatie betrekking heeft:

 ontwikkelingen in de sociale zekerheid

 arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie

 verder professionaliseren van de dienstverlening

 financiële aspecten van de sociale zekerheid

